

Любов Поляниця
(м. Тальне)

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Підготовка майбутніх менеджерів відіграє ключову роль у сучасному суспільстві, адже ефективність управлінської діяльності безпосередньо впливає на розвиток соціально-економічних процесів. Важливим аспектом цього процесу є формування культури якості освіти, що забезпечує високий рівень професійної підготовки спеціалістів. Застосування технології компетентнісного навчання насамперед передбачає зміну соціально-культурного статусу учасників освітнього процесу: із пасивного об'єкта навчального процесу студент перетворюється на активного суб'єкта у оволодінні змістом навчання. У педагогічній діяльності викладача змінюється система зв'язків «викладач-студент», акценти переносяться із функції формування на функцію координування, управління навчанням. Тому одним з найважливіших завдань педагога стає ефективне управління процесом засвоєння знань студентами. А педагогічна майстерність викладача стає головним чинником цього процесу.

Педагогічна майстерність – це комплекс високого рівня професійних знань, умінь, навичок, а також особистісних якостей викладача, який забезпечує ефективну освітню взаємодію, розвиток особистості студента та сприяє формуванню культури якості освіти (1). Наприклад, викладач, який використовує кейс-методи та бізнес-ігри під час вивчення дисципліни «Менеджмент організацій», сприяє розвитку аналітичного мислення студентів, вміння приймати рішення та працювати в команді.

Основні складові педагогічної майстерності:

- Професійна компетентність;
- Психолого-педагогічна компетентність (уміння налагоджувати комунікацію, враховувати індивідуальні особливості студентів);
- Педагогічна етика та культура;
- Організаторські здібності;
- Креативність та інноваційність.

Педагогічна майстерність у поєднанні із базовою культурою педагога (світоглядна культура, культура мислення, культура організації взаємодії) визначає ефективність управлінської діяльності педагога. В.Андрущенко зазначає: «Завдяки світоглядній культурі означені якості – професіоналізм, майстерність і знання психології особистості, що навчається і виховується, – інтегруються в цілісну, визначену систему духовного єства вчителя, його характеру, поведінки, діяльності (2, с.461); оволодівши світоглядною культурою вчитель несе з собою (в собі) потужний світоглядний і культурний, а отже, світо- і людяно творчий потенціал, який передається дітям» (2, с. 462-463).

Культура якості освіти – це система цінностей, норм, підходів і методів, які спрямовані на досягнення високих результатів навчання в освітньому процесі. Вона охоплює всі рівні освітнього процесу:

- Організацію освітньої діяльності;
- Взаємодію між викладачами та студентами;
- Оцінювання результатів навчання;
- Удосконалення матеріально-технічної бази закладу освіти;

- Академічну доброчесність.

Формування культури якості освіти включає:

- Орієнтацію на результативність та ефективність освітнього процесу;
- Постійне підвищення кваліфікації викладачів;
- Впровадження сучасних освітніх технологій;
- Освітньо-виховна діяльність;
- Моніторинг і контроль якості освіти;
- Залучення студентів до управління.

Культура якості освіти визначає не тільки зміст навчального процесу, але й способи його реалізації. Вони ґрунтуються на принципах:

- Студентоцентризм;
- Інноваційність;
- Академічна доброчесність;
- Постійне самовдосконалення.

Формування культури якості освіти у закладах фахової передвищої освіти відбувається через:

1. Розробку політики якості освіти (визначення місії, стратегічних цілей закладу; формування системи цінностей закладу).
2. Підвищення професійної майстерності викладачів.
3. Система моніторингу якості освіти (регулярне опитування студентів про якість освітнього процесу; проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту якості освіти).
4. Академічна доброчесність.

Високий рівень педагогічної майстерності є передумовою забезпечення якості освіти. Саме викладач-майстер може застосовувати інноваційні методи навчання; створювати мотиваційну атмосферу в групі; формувати у студентів критичне мислення, лідерські якості, здатність до самонавчання; оцінювати якість навчальних досягнень об'єктивно та справедливо, підтримувати партнерські відносини між студентами та адміністрацією.

Впровадження інноваційних технологій навчання (інформаційно-комунікаційні технології, гейміфікація навчального процесу, проєктне навчання) сприяє підвищенню культури якості освіти

Майбутній менеджер повинен володіти такими якостями як: лідерські здібності; стратегічне мислення; висока комунікативна культура, відповідальність, вміння приймати рішення. Ці якості можуть бути сформовані тільки за умови, якщо викладач сам є носієм педагогічної майстерності та здатний стати прикладом для студентів.

Висновки. 1. Педагогічна майстерність є основною умовою формування культури якості освіти у підготовці майбутніх менеджерів. Вона сприяє розвитку професійних компетенцій студентів, їхньому особистісному та соціальному зростанню.

2. Формування культури якості освіти потребує постійного вдосконалення педагогічної майстерності, впровадження інноваційних технологій та орієнтації на потреби сучасного ринку праці, що є важливим кроком на шляху до підготовки висококваліфікованих фахівців.

3. Культура управлінської діяльності педагога опирається на базову культуру педагога (світоглядну культуру, культуру мислення, культуру організації взаємодії у процесі навчання) і реалізується у професійній діяльності через систему компетентностей: методологічної, предметно-фахової, методичної, психолого-педагогічної, технологічної, інформаційно-комунікативної та управлінської.

4. Забезпечення якості освіти можливе лише за умови активної участі всіх учасників освітнього процесу, дотримання принципів академічної доброчесності, постійного вдосконалення педагогічної майстерності та залучення студентів до управління освітнім процесом.

Список використаних джерел

1. Сисоєва С.О. Педагогічна майстерність: теорія і практика. – Київ: Освіта, 2020. – 320 с.
2. Андрущенко В.П. Роздуми про освіту: Статті, нариси, інтерв'ю. – К.: Знання України, 2005. – 804 с.
3. Отич О.М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 208 с.
4. Закон України «Про фахову передвищу освіту» №2745-VIII від 06.06.2019.